

**Proef-
lessen**

Spelling

Handleiding • Groep 4 • Blok 4

Picto's

Deze opdracht doe je als je tijd hebt.

Deze opdracht doe je alleen.

Deze opdracht doe je samen.

Deze opdracht doe je in een groepje.

Deze opdracht doe je met de hele klas.

Dit is een bewegingsopdracht.

Deze opdracht schrijf je op een blaadje.

Knipstrategie

Luisterstrategie

Onthoudstrategie

Ook-zo-strategie

Regelstrategie

Werkwoord

Blok 4 Differentiatie

Cheeta-opdracht

De cheeta-opdracht is een extra opdracht aan het eind van elke les, in te zetten als tempodifferentiatie.

Herhalen en toepassen

Leerwerkschrift

Spel 1 De spelleider noemt een letter, de andere leerlingen schrijven zo snel mogelijk een woord uit blok 4 op met die letter. De woordpakketwoorden en schrijfwijze worden verder ingeprent.

Spel 2 Iedere leerling tekent zes vakjes, waarin de letters van zijn woord geschreven kunnen worden. De worp van de dobbelsteen bepaalt welke letter wordt opgeschreven. Wie alle letters heeft, is de winnaar. Via analyse en synthese wordt de goede schrijfwijze bevorderd.

Spel 3 Door eerst dertig seconden naar de woorden te kijken en daarna te raden welk woord weg is, vindt er inprenting van het woordbeeld plaats.

Leerwerkschrift Maat

Spel 1 Woordenbingo: de spelleider noemt woorden uit blok 4 en schrijft ze op. Wie het eerst alle woorden heeft doorgestreept op zijn bingokaart is de winnaar. Bij dit spel vindt auditieve en visuele inprenting van de woorden plaats.

Spel 2 Door woorden van achteren naar voren te schrijven en voor te lezen, wordt via analyse en synthese het goede woordbeeld van de woorden geoefend.

Spel 3 De leerling kiest drie letters en zoekt woorden uit blok 4 met die letters. Dit bevordert de inprenting van het woordbeeld. Dit spel kan alleen of samen gespeeld worden.

Pluswerk

Woordpakket 13

Bij het oefenen van samenstellingen wordt het creatieve denkvermogen aangesproken: In opdracht 1 wordt een verhaal bij een afbeelding geschreven en in opdracht 2 zelfbedachte woorden gemaakt. Opdracht 3 richt zich op zowel de analyse en synthese als de betekenis van de woorden. Bij opdracht 4 worden samengestelde woorden met één overeenkomstige letter aan elkaar vastgeplakt.

Woordpakket 14

De opdrachten zijn gericht op het goed kunnen schrijven van verkleinwoorden met *je* of *tje*. Bij opdracht 1 worden woorden bij een zelfgekozen woordstukje gezocht. In opdracht 2 worden zinnen met verkleinwoorden gemaakt. Bij opdracht 3 bepaalt de leerling of een woord bestaat of niet en in opdracht 4 schrijven de leerlingen een gedicht met de woordpakketwoorden.

Woordpakket 15

In deze opdrachten wordt het toepassen van de betekenis en schrijfwijze van woorden die eindigen op *el*, *er*, *en* of *te* geoefend: in opdracht 1 door het schrijven van een verhaal, in opdracht 2 en 3 door te puzzelen met de woorden.

Woordpakket 16

Op dit plusblad is aandacht voor zowel analyse en synthese als de betekenis van de woorden. De leerlingen gaan op zoek naar passende ook-zo-stukjes *ge*, *be*, *ver* en *te*, woorden met de tegenovergestelde betekenis, woorden in een woordzoeker en ze schrijven een verhaal met vijf woorden die beginnen met *ge*, *be*, *ver* of *te*.

Mijn Pakket

Voor elk woordpakket kunnen leerlingen extra oefenen. De leerling oefent op eigen niveau, afhankelijk van de resultaten. Zie de handleiding Leerlingsoftware in de cockpit onder 'jaaroverzicht'.

Wp13 Les 1 Samenstellingen

Lesdoel

- De leerling leert samenstellingen schrijven met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 13.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en afsluitopdracht bij deze les.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 13

Les 1

Samenstellingen

Ik leer samenstellingen schrijven met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Knipwoorden

de balpen	de leesbril	de snelrein	de schatkist
de rugzak	de schoeltas	de zwembroek	het schaakspel
de voerdeur	de smeerkas	de fietspomp	het schrijfblok
de soepkom	de stoelpoot	de gangkast	het dagboek
de voetbal	de tuindeur	de hangmat	het puntdak

Knip het woord in je hoofd in losse woorden.

- Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
- Hoor je twee woorden?
Knip ze los.
 - Schrijf het eerste woord op.
 - Schrijf het tweede woord op.
- Schrijf de twee woorden aan elkaar.
- Lees het woord nog een keer.
Heb je het goed geschreven?

Voorbeeld:

- Zeg het woord zachtjes voor jezelf: soepkom.
- Je hoort de woorden soep en kom.
 - Schrijf het eerste woord op: soep.
 - Schrijf het tweede woord op: kom.
- Schrijf de twee woorden aan elkaar: soepkom.

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2 Knip de woorden.

- Bekijk samen het woordpakket.
- Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
Knip en zeg het woord in twee woorden.
- Leerling 2: kies een woord.
Knip en zeg het woord in twee woorden.
- Leerling 3: maak er één woord van.
Vul het woord in.
Zet een | bij de knip.
- Doe dit met nog drie woorden.
- Ruil om. Doe hetzelfde met vier andere woorden.
- Kijk samen na en verbeter.

Meerdere antwoorden mogelijk

3 Zoek het goede plaatje bij de zin.

Welk plaatje hoort bij de zin?
Schrijf het woord op.

- Het schatkist heeft 64 vakjes.
- In de zomer ligt Mark in de hangmat.
- De soepkom zit vol met met goud en geld.
- Inge schrijft in haar dagboek over school.
- Het huis van Tom heeft een puntdak.

4 Onthoud zo veel mogelijk woorden.

- Bekijk het woordpakket.
- Zorg dat je het woordpakket nu niet ziet.
Vul zo veel mogelijk woorden in.
- Kijk de woorden na en verbeter.

Meerdere antwoorden mogelijk

Lesinhoud

10

Introductie

Je kunt bij deze les een instructiefilmpje inzetten.

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag of je met deze woorden nog een ander woord kunt maken.
- Leg uit dat de leerlingen een nieuw woord hebben gemaakt door twee losse woorden aan elkaar te plakken. Zo'n woord noem je een samenstelling. Vraag of de leerlingen nog meer samenstellingen kunnen bedenken met de woorden *voet* of *bal*. (bijvoorbeeld: voetpad, voetstap, korfbal, handbal)
- Kijk nog even naar de laatste samenstelling. Herhaal de term medeklinker. Laat van het woord *schooltas* de medeklinkers na elkaar benoemen. Vraag hoe de andere letters van het woord genoemd worden en laat klinkers en medeklinkers aanwijzen.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Sta model voor het toepassen van de schrijfaanwijzing(en) (modeling).
- Doe de schrijfaanwijzing voor door die hardop denkend toe te passen. Gebruik de ik-vorm.
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mezelf: soepkom. Ik hoor twee woorden, dus ik knip de woorden los. Ik schrijf het eerste woord op.' (Schrijf soep op.) 'Ik schrijf het tweede woord op.' (Schrijf kom op.) 'Ik schrijf de twee woorden aan elkaar. Ik lees het woord nog een keer: soepkom. Ik heb het goed geschreven.'
- Geef daarna beurten. Laat enkele leerlingen ook hardop denkend de schrijfaanwijzing toepassen, maar nu op een ander woord uit het woordpakket. Geef direct feedback: bevestig dat het goed is of stuur bij.
- Laat alle woordpakketwoorden voorlezen. De leerlingen geven aan uit welke twee losse woorden de samenstelling bestaat.
- Doe de oefening(en). Leg uit dat er bij het samenvoegen van twee losse woorden medeklinkers na elkaar komen te staan. Daar moeten de leerlingen goed op letten bij het schrijven van de woorden. Bij het woord *schaakspel* zijn het zelfs drie medeklinkers na elkaar.
- Ga nog even kort in op de spelling van *voordeur* en *smeerkaas* (woorden met eer, oor, eur).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

10

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen geven elkaar een minidictee. Ze oefenen in tweetallen woordpakketwoorden door ze te knippen, te plakken en in te vullen.

Opdracht 3 De leerlingen leren de betekenis van de woorden door de goede afbeelding bij de zinnen te zoeken. Hiermee oefenen ze ook de schrijfwijze van de woorden.

Opdracht 4 De leerlingen laten zien hoeveel woorden ze al uit hun hoofd weten. De opeenvolging van medeklinkers, zoals in de woorden *zwembroek* en *fietspomp*, kan lastig zijn. In die gevallen helpt het om de woorden eerst te knippen.

5

Reflectie

- Bespreek opdracht 3 met behulp van het digibord. Vraag per afbeelding welk woord erbij hoort. In welke zin hoort het woord? Vraag een andere leerling het woord te knippen.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Laat de leerlingen het woordpakket doorlezen.

Instructie

NT2

Besteed veel aandacht aan het inoefenen en herhalen van de woorden. Gebruik woorden die de leerlingen niet kennen in een zin. Laat ze de drie lastigste woorden opschrijven.

Opdracht 2 tot en met 4

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat de leerlingen steeds goed kijken uit welke losse woorden de samenstelling bestaat. Laat ze eerst de woorden los opschrijven, daarna het hele woord.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 2 tot en met 4

Maak met een groepje van vier leerlingen een dominospel bij dit woordpakket. Nodig: twintig langwerpige kaartjes. Iedere leerling maakt vijf kaartjes met daarop de woorden uit één rij van het woordpakket. Op een kaartje staat links het tweede woord van een samenstelling en rechts het eerste woord van de volgende samenstelling. Zie het voorbeeld hieronder. Als de kaartjes klaar zijn, kan het spel gespeeld worden.

pen	rug
zak	voor
deur	soep
kom	voet
bal	bal

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen zoeken in de klas vier woorden die uit twee woorden bestaan (samenstellingen) en schrijven die op. Zo worden ze zich ervan bewust dat veel woorden zijn samengesteld uit twee (of meer) losse woorden.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen maken zelf zinnen met vier woordpakketwoorden naar keuze. Ze kleuren de woorden waaruit de samenstellingen bestaan met twee verschillende kleuren.

Wp13 Les 2 Samenstellingen

Lesdoel

- De leerling oefent samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 13.
- Zet les 2 klaar op het digibord.
- Knip voor elke Maat-leerling een A4'tje in acht stukken.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- blanco kaartjes (voor leerwerkschrift Maat)

Woordpakket 13
Les 2

Samenstellingen
 • Ik oefen **samenstellingen** met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Schrijf(aanwijzing)
 Hoor je twee woorden? Knip ze los. Schrijf de twee woorden aan elkaar.

1 Welk woordstukje ontbreekt?
 Maak de samenstellingen uit het woordpakket af. Kleur in de samenstellingen alle medeklinkers.

1 Er staan al veel spullen bij de **voetbal**.
 2 De **rugzak** van Kai staat er ook bij.
 3 Daar stopt hij zijn **zwembad** in.
 4 Op een **schrijftafel** staat wat er mee moet.
 5 Er ligt een **bal** naast.
 6 Kai schrijft er het woord **voetbal** bij.

2 Welke woorden horen bij elkaar?
 Kies steeds een woord uit het tweede rijtje. Vul de samenstellingen in.

stoel	•	spel	<u>stoelspel</u>
schaak	•	kast	<u>schaakkspel</u>
gang	•	kom	<u>gangkstoel</u>
soep	•	poot	<u>soepkom</u>
lees	•	trein	<u>leeskri</u>
snel	•	bril	<u>snelktrein</u>

3 Maak tekeningen van de woorden.

1 Kies ten minste drie woorden uit het woordpakket.
 2 Knip de woorden in twee losse woorden.
 3 Maak van elk los woord een tekening.
 4 Schrijf het woord eronder. Kijk naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

voetbal

1
Ter beoordeling van de leerkracht.

2

3

LEERWERKSCHRIFT blz. 7 – 8

Woordpakket 13
Les 2

Samenstellingen
 • Ik oefen **samenstellingen** met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Schrijf(aanwijzing)
 Hoor je twee woorden? Knip ze los. Schrijf de twee woorden aan elkaar.

1 Welk woordstukje ontbreekt?
 Maak de samenstellingen af. Kleur in de samenstellingen alle medeklinkers. Let op: je houdt één woord over.

Kies uit: **bal | dak | zak | broek | deur | trein**

1 Er staan al veel spullen bij de **voetbal**.
 2 De **rugzak** van Kai staat er ook bij.
 3 Daar zit zijn **zwembad** in.
 4 Kai legt er zijn **voetbal** bij.
 5 Ze gaan naar een huisje met een **punt**.

2 Trek lijnen tussen de woorden die bij elkaar horen.
 Vul de samenstellingen in.

school	•	kaas	<u>schoolkas</u>
smeer	•	spel	<u>smeerkas</u>
schaak	•	tas	<u>schaakkspel</u>
stoel	•	bril	<u>stoelkas</u>
lees	•	mat	<u>leeskri</u>
hang	•	poot	<u>hangkmat</u>

3 Maak vier goede samenstellingen.
 Gebruik: **dag | fiets | stoel | bal | pomp | pen | boek | poot**

1 dagboek
 2 fietskpomp
 3 stoelkas
 4 balkpen

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 7 – 8

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en). Vraag om beurten een leerling naar het digibord om twee woorden van een samenstelling bij elkaar te zoeken. Alle leerlingen schrijven de samenstelling op. Als alle samenstellingen op het digibord zijn gemaakt, kijken de leerlingen de opgeschreven samenstellingen na.
- Vraag waarom je een woord dat bestaat uit twee of meer woorden een samenstelling noemt. (Twee woorden worden samen één woord.)
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Instructie

- Laat de leerlingen uitleggen wat een samenstelling is.
- Doe de oefening(en). Laat om beurten een leerling naar het digibord komen om een samenstelling in twee losse woorden te knippen.
- Vraag de leerlingen wat ze opvalt aan deze woorden. Geef eventueel de hint om goed naar het eerste woord van de samenstelling te kijken. Dit zijn geen woorden voor dingen, maar woorden voor iets wat je kunt doen (werkwoorden).
- Lees de verkorte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Leg zo nodig bij opdracht 1 uit wat ontbreken betekent.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen vullen het ontbrekende deel van de samenstellingen in. Hiermee oefenen ze de schrijfwijze en betekenis van de woordpakketwoorden. Door de medeklinkers te kleuren, oefenen de leerlingen met het onderscheid klinker – medeklinker.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen kiezen uit de gegeven woordstukjes.

Opdracht 2 De leerlingen zoeken twee woorden bij elkaar die een samenstelling vormen, waardoor ze zien hoe van twee woorden één woord gemaakt wordt. Door de samenstellingen vervolgens op te schrijven, oefenen ze de schrijfwijze van de woordpakketwoorden.

Opdracht 3 De leerlingen kiezen drie woorden uit het woordpakket en maken tekeningen van elk woord van de samenstelling. Zo oefenen ze op een speelse manier de schrijfwijze en het in tweeën knippen van de woordpakketwoorden. Ze zullen merken dat niet ieder woord zich daar even goed voor leent.

Maat De leerlingen maken vier goede samenstellingen met de gegeven woorden. Door ze daarna op te schrijven, oefenen ze de goede schrijfwijze.

5

Reflectie

- Bespreek samen opdracht 1 met behulp van het digibord. Houd daarbij rekening met de verschillen tussen leerwerkschrift (schrijfblok, balpen) en leerwerkschrift Maat (puntzak).
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 1

Dyslexie

Lees aan deze leerlingen de zinnen voor of laat een spellingsterke leerling dat doen. De leerlingen lezen mee en schrijven daarna zelf de woorden in de zin.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 2

Laat deze opdracht in tweetallen uitvoeren. Leerling 1 dekt de woorden in het rechterrijtje af met een blaadje, leerling 2 dekt de woorden in het linkerrijtje af. Leerling 1 noemt een woord uit zijn rijtje, leerling 2 kiest een woord uit zijn rijtje om een goede samenstelling te maken. De leerlingen overleggen of het een goede samenstelling is en vullen beiden het woord in. Vervolgens noemt leerling 2 een woord uit zijn rijtje en leerling 1 kiest uit zijn rijtje een woord dat ervoor past. Als ze alle samenstellingen hebben gemaakt, kijken ze samen de opgeschreven samenstellingen na.

Compactroute

Opdracht 1 en 2.

Wp13 Les 3 Samenstellingen

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf nieuwe samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 13.
- Zet les 3 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 13
Les 3

Samenstellingen

- Ik oefen **samenstellingen** met twee of meer medeklinkers na elkaar.
- Ik bedenken zelf nieuwe **samenstellingen** met twee of meer medeklinkers na elkaar.

1 Zoek twee woorden die samen een samenstelling vormen.
Vul de samenstellingen in. *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Kies uit: tuin | hang | punt | schat | smeer | boek | fiets | school | dak | dag | mat | kist | tas | pomp | kaas | deur

1 hangmat	6 smeerkaas
2 puntdak	7 fietspomp
3 schatboek	8 schooltas
4 tuindeur	9 dagboek
5 fietstas	10 deurmatt

2 Maak nieuwe samenstellingen. *Meerdere antwoorden mogelijk.*

- Verander steeds één woordstukje.
- Laat het vetgedrukte stukje staan.
- Vul de nieuwe samenstelling in.

schooltas	soepkom	
zwembroek	fietspomp	
tuindeur	hangmat	
dagboek	voordeur	
voetbal	puntzak	

3 Maak een puzzel van een plaatje en een woord.
Teken minstens drie samenstellingen.

Ter beoordeling van de leerkracht.

LEERWERKSCHRIFT blz. 9 – 10

Woordpakket 13
Les 3

Samenstellingen

- Ik oefen **samenstellingen** met twee of meer medeklinkers na elkaar.
- Ik bedenken zelf nieuwe **samenstellingen** met twee of meer medeklinkers na elkaar.

1 Maak goede samenstellingen.
De woordstukjes staan verkeerd.

komsoep	soepkom
kastgang	gangkast
penbal	balpen
kistschat	schatkist
treinsnel	sneltrain
blokschrift	schriftblok
deurtuin	tuindeur
pompfiets	fietspomp
tasschool	schooltas
boekdag	dagboek

2 Maak nieuwe samenstellingen.

- Welke woorden passen achter het woord?
Kruis steeds twee of drie woorden aan.
- Vul de nieuwe samenstellingen in.

Voorbeeld: fiets... fietspad - fietstas

Welke woorden passen achter 'school...?'

☒ bel ☒ klas ☐ huis ☒ plein

schoolbel schoolklas schoolplein

Welke woorden passen achter 'zwem...?'

☒ bad ☐ koek ☒ les ☐ mes

zwembad zwemles

Welke woorden passen achter 'tuin...?'

☐ fles ☒ slang ☒ hek ☒ stoel

tuinslang tuinhek tuinstoel

Welke woorden passen achter 'voor...?'

☒ band ☐ dier ☐ kist ☒ tuin

voorbant voorband voorstuin

3 Welke samenstellingen horen bij de plaatjes?

Voorbeeld: stokbrood

1 Bekijk de plaatjes.
2 Krijp de samenstelling in twee losse woorden.
3 Schrijf de losse woorden onder de samenstelling.
4 Schrijf de hele samenstelling eronder.

	boom + nest boomnest
	bloem + kool bloemkool
	bad + jas badjas

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 9 – 10 – 11

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar.

Instructie

- Leg uit dat je door één deel van een samenstelling te veranderen een andere samenstelling kunt maken. Doe de oefening(en). Benadruk naderhand dat de losse woorden het eerste én het tweede woord van een samenstelling kunnen zijn.
- Vertel dat de leerlingen in deze les zelf nieuwe samenstellingen gaan maken.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe. Benadruk bij opdracht 2 dat het gaat om samenstellingen. Woorden als schooltje, zwemmen en tuinen zijn dus niet goed.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen maken van twee woorden één samenstelling en oefenen hiermee de woordpakketwoorden. Ze zien dat de woorden zijn samengesteld uit twee woorden.

Maat De leerlingen zetten de woordstukjes van de samenstellingen in de goede volgorde. Ze zien dat de woorden zijn samengesteld uit twee woorden.

Opdracht 2 Door één deel van een samenstelling te vervangen, maken de leerlingen nieuwe samenstellingen. Keur goede maar 'te lange' samenstellingen (schoolreisje, rekenboek) niet af.

Maat Door aan te laten kruisen welke woorden achter een woord passen, maken de leerlingen nieuwe samenstellingen.

Opdracht 3 De leerlingen kiezen minstens drie samenstellingen en maken een tekening van elk eerste woord. Ze oefenen het knippen van de samenstelling in twee losse woorden.

Maat De leerlingen krijgen nieuwe samenstellingen aangeboden in de vorm van afbeeldingen. Ze vullen eerst de twee losse woorden in en daarna de hele samenstelling. Zo oefenen ze het woordbeeld.

5

Reflectie

- Welke nieuwe samenstellingen zijn er gemaakt bij opdracht 2? Laat enkele leerlingen (leerwerkschrift en leerwerkschrift Maat) om beurten een nieuwe samenstelling op het bord schrijven. Vervolgens zegt de rest van de groep uit welke twee losse woorden de samenstelling bestaat en knipt de leerling de samenstelling in twee woorden. Kennen alle leerlingen de betekenis van deze nieuwe samenstellingen?
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 1

Spellingsterk

Laat de leerlingen met de woordstukjes van het woordpakket andere samenstellingen bedenken, zoals: schoolboek, voorpoot, schaakmat.

Opdracht 1

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat de leerlingen eerst kijken welke twee woorden ze zien. Vervolgens zetten ze daar een verticale streep tussen, en tot slot plakken ze de woorden op de goede manier aan elkaar.

Opdracht 2

Leerwerkschrift Maat

Laat spellingzwakke leerlingen en leerlingen met een beperkte woordenschat deze opdracht samen maken. Ze kunnen dan met elkaar overleggen en eerder op ideeën komen.

Opdracht 3

Spellingsterk

Laat spellingsterke leerlingen dergelijke puzzels voor elkaar maken.

Compactroute

Opdracht 1 en 2.

Wp13 Les 4 Samenstellingen

Lesdoelen

- De leerling kan de samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar nu goed schrijven.
- De leerling kan de woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 5, 6, 7 en 8.
- Zet les 4 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- groeischrift of scoreblad Spelling

Woordpakket 13
Les 4

Dit kan ik nog
Ik herhaal woorden uit blok 2.

Dit kan ik nu
Ik kan samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar nu goed schrijven.
Ik kan woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

pit stop

Dit kan ik nog

1 Welk woord staat er? Vul het hele woord in.

☐ = ng of nk ♥ = f of v ♦ = eer, oor of eur

kl♦	kleur	kla☐	klank
♥raag	vrage	♥leg	vleg
fl☐	flink	stro☐	strok
kri☐	kring	w♦	weer
♥les	les	spro☐	sprong

2 Maak het woord in de zin af.
Welk stukje ontbreekt? Vul het hele woord in.

Kies uit: ng | nk | f | v | eer | oor | eur

1 Ik dri... mijn glas leeg. drink

2 Het glas van Tim is nog ...ol. vol

3 Het sp... loopt naar een huisje. speer

4 Je bent bijna aan de b...t. baart

5 Joost gaat op de ...lets naar school. lets

3 Zoek zes woorden in de woordruis.

1 Zet strepen tussen de woorden.
2 Schrijf de hele woorden op.

Woordruis:

Dit kan ik nu

1 ? Zo schrijf ik het goed

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

6 ☐ ☐

7 ☐ ☐

8 ☐ ☐

9 ☐ ☐

10 ☐ ☐

Woorden uit blok 2

1 ? Zo schrijf ik het goed

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT blz. 11 – 12 – 13

Woordpakket 13
Les 4

Dit kan ik nog
Ik herhaal woorden uit blok 2.

Dit kan ik nu
Ik kan samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar nu goed schrijven.
Ik kan woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

pit stop

Dit kan ik nog

1 Welk woord staat er? Vul het hele woord in.

♥ = ng of nk ♦ = f of v ♦ = eer, oor of eur

1 kri♥ - kring

2 kl♦ - kleur

3 ♥raag - vrage

4 fl♦ - flink

5 ♦les - les

6 stro♥ - strok

7 w♦ - weer

8 spro♥ - sprong

2 Maak het woord in de zin af.
Welk stukje ontbreekt? Vul het stukje in. Vul daarna het hele woord in.
Let op: er blijft een woordstukje over.

Kies uit: ng | nk | f | v | eer | oor | eur

1 Ik drink... mijn glas leeg. drink

2 Het glas van Tim is nog ...ol. vol

3 Het sp... loopt naar een huisje. speer

4 Het huisje staat bij een m...e. meer

5 Joost gaat op de ...lets naar school. lets

6 Hij zet zijn tas op de g...g. gang

3 Welk woord staat er? Vul het hele woord in.

f of v	ng of nk	eer, oor of eur
ris	ris	jang
Jo..	Jo..	k...ts
Jees	Jees	b...t

Dit kan ik nu

1 ? Zo schrijf ik het goed

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

6 ☐ ☐

7 ☐ ☐

8 ☐ ☐

9 ☐ ☐

10 ☐ ☐

Woorden uit blok 2

1 ? Zo schrijf ik het goed

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 12 – 13 – 14

Lesinhoud

5

Introductie Dit kan ik nog

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Toon de woordpakketten op het digibord. Laat de leerlingen vertellen om wat voor soort woorden het gaat.
- Bespreek kort de leerdoelen met de leerlingen. Vertel dat ze deze les woorden uit blok 2 herhalen.

Instructie Dit kan ik nog

- Herhaal samen met de leerlingen de schrijfaanwijzingen van de woorden van blok 2.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

5

Verwerking Dit kan ik nog

Opdracht 1 De leerlingen lossen het geheimschrift op en vullen de woorden in. Hiermee laten ze zien dat ze de woorden van blok 2 nog goed kunnen schrijven.

Opdracht 2 De leerlingen maken de woorden af die in de zinnen staan. Ze laten hiermee zien dat de woorden van blok 2 nog goed ingeprent zijn.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen maken eerst het woord in de zin af.

Opdracht 3 De leerlingen zoeken zes woorden in de woordrups en schrijven de woorden op. Ze herhalen de woorden van blok 2 en laten zien dat ze de woorden nog goed kunnen schrijven.

Maat De leerlingen kiezen de ontbrekende letter(s) of klankgroep en vullen het hele woord per categorie in. Ze herhalen de woorden van blok 2 en laten zien dat ze de woorden nog goed kunnen schrijven.

10

Dictee

- Neem het dictee af.
- Aanwijzingen voor de afname van het dictee staan in de Handleiding Algemeen.

5

Reflectie

- De leerlingen vullen in het groeischift of op het scoreblad Spelling in hoeveel woorden ze goed hadden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Introductie

Leerwerkschrift Maat

Laat spellingzwakke leerlingen vooraf een aantal opdrachten maken van de remediëringsbladen van blok 2.

Compactroute

Alle opdrachten.

Woorddictee

Dit kan ik nu

- 1 Ik heb geen zin in **smeerkaas** op brood.
- 2 Marjan heeft een **balpen** die rood schrijft.
- 3 Het huis aan de overkant heeft een **punt dak**.
- 4 **Het dagboek** van Sanne kan op slot.
- 5 Mama doet de soep in **de soepkom**.
- 6 **De leesbril** van oma ligt op het tafeltje.
- 7 Papa neemt **de sneltrein** naar Amsterdam.
- 8 Tom doet **de tuindeur** open en stapt naar buiten.
- 9 Mama schrijft de boodschappen op **het schrijfblok**.
- 10 Roos neemt op vrijdagdag geen **schooltas** mee.

Dit kan ik nog

Woorden uit blok 2

- 1 Fenna is **bang** voor de hond.
- 2 Onze poes loopt een beetje **mank**.
- 3 Mijn opa en oma geven een groot **feest**.
- 4 Doe jij **de deur** even dicht?
- 5 Ik loop elke dag **langs** de gracht.

Lesinhoud

10

Introductie

Je kunt bij deze les een instructiefilmpje inzetten.

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en). Laat de leerlingen aangeven waarom ze voor een bepaald woord kiezen.
- Vraag wat er aan een woord verandert als er je of tje aan vast wordt geplakt. (Dan wordt het kleiner.)
- Vertel dat je een woord waar je of tje achter is geplakt een verkleinwoord noemt. Vraag de leerlingen of ze nog meer verkleinwoorden kunnen bedenken.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze week verkleinwoorden leren schrijven die eindigen op je en tje.

Instructie

- Sta model voor het toepassen van de schrijfaanwijzing(en) (modeling).
- Doe de schrijfaanwijzing voor door die hardop denkend toe te passen. Gebruik de ik-vorm.
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mezelf: blokje. Het woord bestaat uit twee stukjes: het woord en het verkleinstukje. Ik knip het woord (blok) en het verkleinstukje (je) los. Ik schrijf eerst het woord op.' (Schrijf blok op.) 'Ik schrijf daarachter het verkleinwoord.' (Schrijf je op.) 'Ik lees het woord nog een keer: blokje. Ik heb het goed geschreven.'
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mezelf: kroontje. Het woord bestaat uit twee stukjes: het woord en het verkleinstukje. Ik knip het woord (kroon) en het verkleinstukje (tje) los. Ik schrijf eerst het woord op.' (Schrijf kroon op.) 'Ik schrijf daarachter het verkleinwoord.' (Schrijf tje op.) 'Ik lees het woord nog een keer: kroontje. Ik heb het goed geschreven.'
- 'Je en tje zijn ook-zo-stukjes. Ik schrijf deze altijd hetzelfde.'
- Geef daarna beurten. Laat enkele leerlingen ook hardop denkend de schrijfaanwijzing toepassen, maar nu op een ander woord uit het woordpakket. Geef direct feedback: bevestig dat het goed is of stuur bij.
- Bekijk het woordpakket en laat alle woorden voorlezen.
- Doe de oefening(en). Gebruik daarbij de termen verkleinstukje en verkleinwoord.
- Besteed extra aandacht aan de woorden die eindigen op t. Vraag een leerling nogmaals het woord *taartje* te knippen. Vraag wat het woord is. (taart) Vraag wat het verkleinstukje is. (je) Er staan nog twee woorden op het digibord die eindigen op t. Welke zijn dat? (vuistje, vestje)
- Besteed ook aandacht aan de uitspraak van *vestje* en *vuistje*. Je hoort de t niet altijd. Geef aan dat de leerlingen ook bij dit soort woorden steeds eerst het hele woord noemen. Dan hoor je de t wél.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

10

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen geven elkaar een minidictee. Ze oefenen het knippen en het schrijven van de woordpakketwoorden.

Opdracht 3 De leerlingen schrijven het verkleinwoord op dat bij de afbeelding hoort. Ze oefenen de schrijfwijze en betekenis van de woordpakketwoorden.

Opdracht 4 De leerlingen laten zien hoeveel woorden ze al uit hun hoofd weten. Bovendien leren ze de subcategorieën (verkleinwoorden op je en tje) onderscheiden.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. Vraag de leerlingen waarom ze juist daar het woord in tweeën knippen. Oftewel: wat is het woord en wat is het verkleinstukje?

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Laat de leerlingen het woordpakket doorlezen.

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Schrijf de volgende woorden op kaartjes: kraantje, blokje, vuistje, beertje, taartje. Knip samen met de leerlingen het verkleinstukje je of tje eraf. Laat ze met je en tje schuiven tussen de woorden en alleen de goede verkleinwoorden uitspreken.

NT2

Kijk samen naar de betekenis van de woordpakketwoorden. Vraag of de leerlingen weten wat alle woorden betekenen. Woorden die de leerlingen misschien niet kennen, zijn: het veertje, het kuiltje, het steeltje en het schaalte. Ga samen op zoek naar de betekenis. De leerlingen schrijven de vier woorden met hun betekenis op. Wijs de leerlingen erop dat verkleinwoorden altijd het-woorden zijn.

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen lezen in elke zin het verkleinwoord en vullen het basiswoord in.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen geven elkaar een minidictee. Ze schrijven de verkleinwoorden met een verticaal streepje tussen het woord en het verkleinstukje.

Wp14 Les 2 Verkleinwoorden die eindigen op je en tje

Lesdoel

- De leerling oefent verkleinwoorden die eindigen op je en tje.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 14.
- Zet les 2 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 14
Les 2

Verkleinwoorden die eindigen op je en tje
• Ik oefen verkleinwoorden die eindigen op **je** en **tje**.

Schrijf(aan)wijzing
Knip het verkleinwoord in woord en verkleinstukje.
Schrijf eerst het woord op.
Schrijf er dan het verkleinstukje **je** of **tje** achter.

1 Vul het goede verkleinwoord in.
Zet in het verkleinwoord een / tussen het woord en het verkleinstukje.

Kies uit: treintje | kuiltje | veertje | broertje | kroontje | kraantje

1 Ik heb een heel lief broertje.

2 Hij heeft een kuiltje in zijn wang.

3 Hij speelt met een houten treintje.

4 Op haar hoofd heeft de prinses een kroontje.

5 Bij de wasbak is een kraantje.

6 Op het gras ligt een veertje.

2 Maak verkleinwoorden.
Vul de verkleinwoorden in het goede rijtje in.

Kies uit: haar | plaat | hap | taart | been | steel | beer | stoel | schaal

verkleinstukje je	verkleinstukje tje
het <u>plaatje</u>	het <u>haartje</u>
het <u>hapje</u>	het <u>taartje</u>
het <u>beentje</u>	het <u>steeltje</u>
	het <u>beertje</u>
	het <u>stoeltje</u>
	het <u>schaaftje</u>

3 Teken en schrijf de woorden.

1 Kies drie woorden uit het woordpakket.
2 Maak van elk woord een tekening.
3 Schrijf het verkleinwoord onder de tekening.
4 Kleur het verkleinstukje **je** rood.
4 Kleur het verkleinstukje **tje** blauw.

Ter beoorspeling van de leerkracht.

het veertje

LEERWERKSCHRIFT blz. 19 – 20

Woordpakket 14
Les 2

Verkleinwoorden die eindigen op je en tje
• Ik oefen verkleinwoorden die eindigen op **je** en **tje**.

Schrijf(aan)wijzing
Knip het verkleinwoord in woord en verkleinstukje.
Schrijf eerst het woord op.
Schrijf er dan het verkleinstukje **je** of **tje** achter.

1 Vul het goede verkleinwoord in.
Zet in het verkleinwoord een / tussen het woord en het verkleinstukje.

Kies uit: taartje | hapje | kuiltje | broertje | kroontje | beertje

1 Bas is mijn kleine broertje.

2 Hij heeft een kuiltje in zijn wang.

3 Ik geef Bas een beertje.

4 Bas heeft een kroontje op.

5 Hij krijgt van mam een taartje.

6 Mmm, dat is een lekker hapje.

2 Vul de verkleinwoorden in het goede rijtje in.

1 Gebruik: steeltje | plaatje | haartje | stoeltje | huisje | blokje | kraantje | treintje | veertje | schaaftje.
2 Kleur de verkleinstukjes.

verkleinstukje je	verkleinstukje tje
het plaat <u>je</u>	het steel <u>je</u>
het haar <u>je</u>	het taart <u>je</u>
het beent <u>je</u>	het steelt <u>je</u>
	het kraant <u>je</u>
	het treint <u>je</u>
	het veert <u>je</u>
	het schaaft <u>je</u>

3 Teken en schrijf de woorden.

1 Kies twee woorden uit het woordpakket.
2 Maak van elk woord een tekening.
3 Schrijf het verkleinwoord onder de tekening.
4 Kleur het verkleinstukje.

Ter beoorspeling van de leerkracht.

het veertje

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 21 – 22

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van verkleinwoorden die eindigen op je en tje.

Instructie

- Laat de leerlingen in eigen woorden vertellen wat een verkleinwoord is en hoe je een verkleinwoord schrijft.
- Doe de oefening(en).
- Wijs naderhand op de woorden die eindigen op de letter t. (vuist, taart, plaat) Deze woorden eindigen op t, dus het verkleinstukje is je en niet tje. Soms hoor je de t niet goed. Je hoort bijvoorbeeld /vuisje/, maar het is een vuist en daar komt je achter.
- Bespreek het verschil tussen *haartje* en *taartje*. Waarom krijgen deze woorden een ander verkleinstukje? (De basiswoorden zijn haar en taart.)
- Lees de verkorte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe. Laat eventueel bij opdracht 1 op het digibord zien hoe het streepje geplaatst moet worden. Zeker voor Maat-leerlingen kan dit van belang zijn. Laat een leerling het woord zeggen, schrijf het op en zet er een verticaal streepje achter en laat daarna het verkleinstukje zeggen. Schrijf dat ook op het bord.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen schrijven woordpakketwoorden in de goede zin en zetten een streepje tussen het woord en het verkleinstukje. Zo oefenen ze met de woordbetekenis en met het knippen in woord en verkleinstukje.

Opdracht 2 De leerlingen maken verkleinwoorden en vullen ze in het goede rijtje in. Zo oefenen ze het gebruik van het goede verkleinstukje.

Maat De leerlingen vullen verkleinwoorden in het goede rijtje in. Ze oefenen nog eens het knippen door de verkleinstukjes te kleuren.

Opdracht 3 De leerlingen prenten woorden visueel in met behulp van een tekening. Na het schrijven oefenen ze met het gebruik van je en tje door ze een verschillende kleur te geven.

5

Reflectie

- Bespreek opdracht 2 met behulp van het digibord. Laat de leerlingen om beurten woorden noemen die ze hebben ingevuld (let er daarbij op dat de woorden van leerwerkschrift en leerwerkschrift Maat verschillen). Schrijf de woorden op het digibord en laat de leerlingen vervolgens de woorden nog eens knippen in woord en verkleinstukje.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 2

Spellingsterk

Laat de leerlingen eventueel ook verkleinwoorden maken die niet in het woordpakket voorkomen, zoals baasje en kaarsje.

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat de leerlingen eerst een streep zetten tussen het woord en het verkleinstukje. Daarna vullen ze de woorden in de goede rijtjes in.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 1

Laat de leerlingen in tweetallen werken. Leerling 1 leest de zin voor. Leerling 2 zegt welk verkleinwoord in de zin past. De leerlingen overleggen of het klopt en welk verkleinstukje dat woord heeft. Ze vullen beiden het verkleinwoord in als ze het eens zijn en controleren samen of ze het woord allebei goed geschreven hebben.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp14 Les 3 Verkleinwoorden die eindigen op je en tje

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf nieuwe verkleinwoorden die eindigen op je en tje.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 14.
- Zet les 3 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 14
Les 3

Verkleinwoorden die eindigen op je en tje

- Ik oefen verkleinwoorden die eindigen op **je** en **tje**.
- Ik bedenkt zelf nieuwe verkleinwoorden die eindigen op **je** en **tje**.

1 Welk woord hoort op de schrijffijn?
Vul het in.

het huusje het vuusje
het beentje het beentje
het laarsje het laarsje
het vestje het vestje

2 Los de rebus op.
Welk verkleinwoord staat er?

b = m v = n sch = p kr = z

moortje noestje paaltje zoortje

3 Bedenk nieuwe verkleinwoorden met je en tje. *Meerdere antwoorden mogelijk.*
Vul in elk rijtje drie verkleinwoorden in.

verkleinstukje je	verkleinstukje tje

4 Kleur de verkleinwoorden rood of blauw.

Rood: de woorden met verkleinstukje **je**.
Blauw: de woorden met verkleinstukje **tje**.

- In mijn rokje zit een scheurtje.
- Roos zet een kogje en een bordje op tafel.
- Het deurtje staat op een kierdje.
- Op het kastje staat een vaasje.

LEERWERKSCHRIFT blz. 21 – 22

Woordpakket 14
Les 3

Verkleinwoorden die eindigen op je en tje

- Ik oefen verkleinwoorden die eindigen op **je** en **tje**.
- Ik bedenkt zelf nieuwe verkleinwoorden die eindigen op **je** en **tje**.

1 Welke woorden horen bij het plaatje?
Kies uit: beentje | kuiltje | laarsje | vestje | vuusje

het vestje het vuusje
het beentje het beentje
het laarsje het laarsje
het kuiltje het kuiltje

2 Los de rebus op.
Welk verkleinwoord zie je op het plaatje?
Wat is het nieuwe woord?

 Ik zie een beentje.
Het nieuwe woord is: moortje.
b = m

 Ik zie een vestje.
Het nieuwe woord is: noestje.
v = n

3 Maak nieuwe verkleinwoorden.
Vul de verkleinwoorden in het goede rijtje in.

Kies uit: vork | kraal | fluit | kaart | peer | jas | zoon | teen

verkleinstukje je	verkleinstukje tje
het vork <u>je</u>	het kraal <u>tje</u>
het <u>fluitje</u>	het <u>peerje</u>
het <u>kaartje</u>	het <u>zoontje</u>
het <u>jasje</u>	het <u>teentje</u>

4 Onderstreep de verkleinwoorden met rood of blauw.

Rood: de woorden met verkleinstukje **je**.
Blauw: de woorden met verkleinstukje **tje**.

- In mijn rokje zit een scheurtje.
- Roos zet een kogje en een bordje op tafel.
- Het deurtje staat op een kierdje.
- Op het kastje staat een vaasje.

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 23 – 24

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van verkleinwoorden die eindigen op je en tje en dat ze zelf nieuwe verkleinwoorden die eindigen op je en tje gaan bedenken.

Instructie

- Doe de oefening(en).
- Vraag wat je moet doen als je niet weet of het verkleinstukje je of tje is. (Kijken wat het basiswoord is.)
- Lees de verkorte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe. Bespreek en bekijk eventueel samen met de Maat-leerlingen de voorbeelden bij opdracht 3.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen zoeken woordpakketwoorden in een afbeelding en oefenen hiermee de betekenis en schrijfwijze van de woorden.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen kiezen uit de gegeven verkleinwoorden.

Opdracht 2 De leerlingen zoeken vier nieuwe verkleinwoorden in de rebusafbeeldingen en schrijven ze op. Zo breiden ze hun woordenschat uit.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen vullen het woord van het plaatje en het nieuwe woord in.

Opdracht 3 De leerlingen breiden hun woordpakket verder uit door drie nieuwe woorden met je en drie met tje te bedenken en in het goede rijtje in te vullen. Geef zo nodig de tip om rijmwoorden te bedenken bij woordpakketwoorden. (beentje – teentje, hapje – sapje enzovoort) Als leerlingen meerlettergrepige woorden bedenken die verder wel in deze categorieën passen (tafeltje, rugzakje), is dat ook goed.

Maat De leerlingen maken van de woorden nieuwe verkleinwoorden en verdelen ze in twee categorieën.

Opdracht 4 De leerlingen zoeken verkleinwoorden in de zinnen en verdelen ze in twee categorieën.

5

Reflectie

- Bespreek opdracht 3 met behulp van het digibord. Vraag een leerling een woord uit deze opdracht zonder je of tje voor te lezen. Laat een andere leerling aangeven welk verkleinstukje erachter moet en het woord op het bord schrijven. Doe dit met een aantal woorden en leerlingen.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 2

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Help leerlingen die moeite hebben met rebussen even op weg. Los de eerste rebus samen op. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen: Welk woord past bij het plaatje? (beentje) Wat staat bij het plaatje? (b = m) Wat betekent dat? (Dat je de b weghaalt en op die plek een m zet.) Streep dus de b door en schrijf er een m bij. Nu lees je het woord weer, maar dan met een m in plaats van een b. Welk woord wordt het dan? (meertje)

Opdracht 4

Spellingsterk

Laat de leerlingen rebussen maken voor een andere spellingsterke leerling.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 3

Leerwerkschrift

Laat de leerlingen in groepjes nieuwe woorden bedenken. Stel de groepjes samen met spellingsterke en spellingzwakke leerlingen, zodat ze elkaar op weg kunnen helpen.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp14 Les 4

Verkleinwoorden die eindigen op je en tje

Lesdoelen

- De leerling kan de verkleinwoorden die eindigen op je en tje nu goed schrijven.
- De leerling kan de woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 5, 6, 7 en 8.
- Zet les 4 klaar op het digibord.
- Schrijf eventueel wat woorden van blok 2 op losse kaartjes (zie Introductie).

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- groeischrift of scoreblad Spelling

Woordpakket 14

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 2.

Dit kan ik nu

- Ik kan verkleinwoorden die eindigen op je en tje nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

pit
stop

Dit kan ik nog

1 Bedenk een woord met nk.
Lees de zin en schrijf het woord op.

1 Een verk is een soort vogel.

2 Ik sleep met één been en loop mank.

3 De kleinste vinger is de pink.

4 Zit jij ook het liefst op de bank?

5 Ik ben in het bos gevallen over een stomp.

6 In mijn vulpen zit inkt.

2 Maak woorden met de letters uit de wielen.
Schrijf de hele woorden op.

klein

schuur

vorst

kleur

jong

fluit

plank

langes / slang

3 Maak een woordrupp.

Meerdere antwoorden mogelijk.

1 Schrijf de woorden in de rups met ng of nk, f en v of eer, oor, eur.
Gebruik: bang | vink | friet | vlam | leert

2 Laat je klasgenootje een streep zetten tussen de woorden.
Bedenk samen een zin.

Dit kan ik nu

1 ?

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

6 ☐ ☐

7 ☐ ☐

8 ☐ ☐

9 ☐ ☐

10 ☐ ☐

✓ x Zo schrijf ik het goed

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

6 ☐ ☐

7 ☐ ☐

8 ☐ ☐

9 ☐ ☐

10 ☐ ☐

Woorden uit blok 2

1 ?

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT blz. 23 – 24 – 25

Woordpakket 14

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 2.

Dit kan ik nu

- Ik kan verkleinwoorden die eindigen op je en tje nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

pit
stop

Dit kan ik nog

1 Bedenk een woord met nk.
Lees de zin en schrijf het woord op.

1 Een verk is een soort vogel.

2 Ik sleep met één been en loop mank.

3 De kleinste vinger is de pink.

4 Zit jij ook het liefst op de bank?

5 Ik ben in het bos gevallen over een stomp.

6 In mijn vulpen zit inkt.

2 Vul de rijtjes in.

Kies uit: slang | vorst | peer | geur | schonk | fris

ng	f	eer
slang	fris	peer
nk	v	eur
schoonk	vorst	geur

3 Welk woord hoort bij het plaatje?

Meerdere antwoorden mogelijk.

1 Vul de ontbrekende letter of letters in.

2 Maak met elk woord een zin.

3 Vul de zinnen in.

Voorbeeld: koor
Bram en Lot zingen in een koor.

fluit

vlam

ring

strook

Dit kan ik nu

1 ?

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

6 ☐ ☐

7 ☐ ☐

8 ☐ ☐

9 ☐ ☐

10 ☐ ☐

✓ x Zo schrijf ik het goed

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

6 ☐ ☐

7 ☐ ☐

8 ☐ ☐

9 ☐ ☐

10 ☐ ☐

Woorden uit blok 2

1 ?

1 ☐ ☐

2 ☐ ☐

3 ☐ ☐

4 ☐ ☐

5 ☐ ☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT blz. 25 – 26 – 27

Lesinhoud

5

Introductie Dit kan ik nog

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Kijk naar de vier woorden op het digibord. Zien de leerlingen dat dit woorden uit blok 2 zijn? Wat voor soort woorden waren dat ook al weer? Laat de leerlingen voor elke categorie nog drie woorden op het digibord schrijven.
- Bespreek kort de leerdoelen met de leerlingen. Vertel dat ze deze les woorden uit blok 2 herhalen.

Instructie Dit kan ik nog

- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften.

5

Verwerking Dit kan ik nog

Opdracht 1 De leerlingen bedenken woorden met nk die in de zinnen passen. Hiermee oefenen ze de betekenis en de schrijfwijze van woorden met nk.

Opdracht 2 De leerlingen halen woorden uit de woordwielen en schrijven ze op. Hiermee laten ze zien dat ze de woorden van blok 2 nog goed kunnen schrijven.

Maat De leerlingen vullen gegeven woorden in het goede rijtje in. Hiermee laten ze zien dat ze de woorden van blok 2 nog goed kunnen schrijven.

Opdracht 3 De leerlingen schrijven de gegeven woorden uit blok 2 in de woordrups en laten een klasgenoot strepen zetten tussen de woorden. Daarna bedenken ze samen een zin.

Maat De leerlingen vullen bij de afbeeldingen de ontbrekende letter(s) in de woorden in en maken met elk woord een zin.

10

Dictee

- Neem het dictee af.
- Aanwijzingen voor de afname van het dictee staan in de Handleiding Algemeen.

5

Reflectie

- De leerlingen vullen in het groeischift of op het scoreblad Spelling in hoeveel woorden ze goed hadden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 3

Spellingsterk

Laat de leerlingen zelf een woordrups maken met zes woorden uit blok 2. Daarbij zorgen ze ervoor dat de overgebleven letters samen ook weer een woord vormen. Een klasgenoot lost de woordrups op.

Compactroute

Alle opdrachten.

Woorddictee

Dit kan ik nu

- 1 Ik heb een lief **broertje**, hij heet Pim.
- 2 Pim heeft een **kuiltje** in zijn wang.
- 3 Vandaag heeft hij een **kroontje** op.
- 4 Mam heeft een lekker **taartje**.
- 5 Ze doet wat in een **schaaltje**.
- 6 Ze geeft Pim een **hapje**.
- 7 Pim pakt snel **het steeltje** van de vork.
- 8 Dat stopt hij in zijn **vuistje**.
- 9 Oei, hij knoeit op zijn **vestje**.
- 10 Er komt ook wat op zijn **laarsje**.

Dit kan ik nog

Woorden uit blok 2

- 1 Joep **springt** over het hekje.
- 2 De auto gaat naar **links**.
- 3 Ik ga altijd op **de fiets** naar school.
- 4 Nora is ziek en heeft hoge **koorts**.
- 5 Het wordt morgen heel mooi **weer**.